

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2017. november 24.
(OR. en)

14821/17

COEST 324

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Tárgy:	A keleti partnerség csúcstalálkozóján elfogadott közös nyilatkozat (Brüsszel, 2017. november 24.)

Mellékelten megküldjük a delegációknak a keleti partnerség csúcstalálkozóján elfogadott közös nyilatkozatot, amelyről a csúcstalálkozó résztvevői 2017. november 24-én állapodtak meg Brüsszelben.

A keleti partnerség csúcstalálkozóján elfogadott közös nyilatkozat

Brüsszel, 2017. november 24.

Az Azerbajdzsán Köztársaság, a Belarusz Köztársaság, Grúzia, a Moldovai Köztársaság, az Örmény Köztársaság és Ukrajna állam-, illetve kormányfői, az Európai Unió képviselői, valamint tagállamainak állam-, illetve kormányfői és képviselői 2017. november 24-én csúcstalálkozót tartottak Brüsszelben. Az Európai Parlament elnöke, valamint a Régiók Bizottságának, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, az Európai Beruházási Banknak, az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Banknak, a keleti partnerség helyi és regionális önkormányzatai konferenciájának és az Euronest Parlamenti Közgyűlésnek a képviselői is részt vettek e rendezvényen.

1. A csúcstalálkozó résztvevői újól megerősítik, hogy nagy jelentőséget tulajdonítanak a keleti partnerségnek mint az európai szomszédságpolitika egyik külön dimenziójának. Ismételten megerősítik, hogy mindannyian elkötelezettek e stratégiai és ambiciózus partnerség mellett, amely közös értékekre és érdekekre, egymás kölcsönös megértésére, közös szerepvállalásra és felelősségvállalásra, differenciálásra és kölcsönös elszámoltathatóságra épül, és amely közelebb hozza a kelet-európai partnerországokat az Európai Unióhoz. A reformok terén való folyamatos és tényleges előrelépés kulcsfontosságú a keleti partnerség további sikeréhez.

2. A csúcstalálkozó résztvevői újra elkötelezik magukat a demokrácia megerősítése, a jogállamiság, az emberi jogok és az alapvető szabadságok, valamint a nemzetközi jog elvei és normái mellett, amelyek a keleti partnerség középpontjában állnak. Az Európai Unió továbbra is elkötelezetten támogatja valamennyi partnerének területi integritását, függetlenségét és szuverenitását. Az ENSZ Alapokmányában, az 1975. évi Helsink-i Záróokmányban és az EBESZ 1990. évi Párizsi Chartájában foglalt célok és elvek melletti teljes körű elkötelezettség, ezek maradéktalan tiszteletben tartása és teljesítése, illetve érvényesítése alapvető jelentőségű a békés és egységes Európát jelentő közös jövőképünk megvalósulásához. A csúcstalálkozó résztvevői megerősítik a keleti partnerség korábbi csúcstalálkozóin elfogadott nyilatkozatokban szereplő elemeket és elveket, és hangsúlyozzák, hogy feltett szándékuk fenntartani a korábbi csúcstalálkozók és a kétoldalú megállapodásokban vállalt kötelezettségeket.
3. Ebben az összefüggésben hangsúlyozzák, hogy az általuk elfogadott közös értékek és elvek konszolidálása és előmozdítása kulcsfontosságú prioritást jelent, és hozzájárul az EU és a partnerei közötti szorosabb kapcsolatok kiépítéséhez. A keleti partnerség keretében szorosra fűzött kötelek egyúttal erősebbé teszik az Európai Uniót és a partnerországokat, és így könnyebben lehet megbirkózni a közös kihívásokkal. A csúcstalálkozó résztvevői egyetértenek abban, hogy a szorosabb együttműködés és az előrettekintő és átfogó politikai párbeszéd kulcsfontosságú szerepet játszik a közös kihívások kezelésében és a közös célok elérésében.
4. A résztvevők rámutatnak, hogy meg kell erősíteni az államokat, valamint a gazdasági és a társadalmi rezilienciát mind az Európai Unióban, mind pedig a partnerországokban, és e tekintetben fokozni kell a keleti partnerség szerepét az Európai Unió szomszédságában, amint azt az EU kül- és biztonságpolitikára vonatkozó globális stratégiája és az európai szomszédságpolitika felülvizsgálata is megkívánja.

5. A keleti partnerség hozzájárul a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési ENSZ-menetrendben meghatározott – megfelelően kormányzott, nagyobb jólétben élő és felelősebb társadalmak megvalósítását célzó – és a Párizsi Megállapodásban foglalt fő globális szakpolitikai célok eléréséhez. A csúcstalálkozó résztvevői elismerik, hogy az éghajlatváltozás káros hatásai korunk legnagyobb kihívásai közé tartoznak, és ezek kezeléséhez minden érintett fél egységes erőfeszítéseire van szükség. Megerősítik, hogy a társadalmakban rejlő gazdasági és szociális potenciál teljes kibontakoztatásához, a gazdasági fejlődés fellendítéséhez és a társadalmi kohézió erősítéséhez fontos az aktív civil társadalom és a nemek közötti egyenlőség megléte.
6. A csúcstalálkozó résztvevőit továbbra is mély aggodalommal tölti el a nemzetközi jog elveinek folytatódó megsértése a régió sok részében. A csúcstalálkozó résztvevői mindenkit felszólítanak, hogy tegyenek további erőfeszítéseket a régióban a megoldatlan konfliktusok békés, a nemzetközi jog elvein és normáin nyugvó rendezésére. A konfliktusrendezés, a bizalomépítés és a jószomszédi kapcsolatok kialakítása elengedhetetlen a gazdasági és társadalmi fejlődéshez és együttműködéshez. A csúcstalálkozó résztvevői üdvözik az EU által tett erőfeszítéseket és az EU erőteljesebb szerepét a konfliktusrendezésben és a bizalomépítésben, meglévő, közösen elfogadott tárgyalásos formák és folyamatok keretében vagy azok támogatása céljából, adott esetben többek között helyszíni jelenlét révén.
7. A résztvevők hangsúlyozzák, hogy a keleti partnerség célja a demokrácia, a jólét, a stabilitás és a szorosabb együttműködés közös térségének kialakítása, és e partnerség senki ellen nem irányul. Ha az egyéb partnerekkel ápoltságokhoz szélesebb körű szerepvállalásra van szükség, és e kapcsolatok hozzájárulnának a keleti partnerség konkrét tevékenységeinek és általános céljainak megvalósulásához, eseti alapon lehetőség van harmadik országokkal folytatott együttműködésre is. A csúcstalálkozó résztvevői újlag megerősítik, hogy minden partnernek szuverén joga megválasztani az együttműködés szintjét, továbbá azokat a célokat, amelyeket az Európai Unióval folytatott kapcsolataiban el kíván érni.

8. A csúcstalálkozó résztvevői üdvözlik a keleti partnerség keretében eddig elért eredményeket, valamint az EU és az egyes partnerországok közötti kétoldalú kapcsolatok erősebb differenciálását. Az együttműködés hatályát és mélységét az Uniónak és a partnereinek az ambíciói és igényei, illetve a reformok üteme és minősége határozzák meg.
9. A csúcstalálkozó résztvevői méltatják, hogy az uniós állam-, illetve kormányfők 2016. decemberi határozata nyomán immár maradéktalanul hatályba léptek a Grúziával, a Moldovai Köztársasággal és legutóbb Ukrajnával kötött társulási megállapodások, valamint megvalósultak ezen országokkal a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségek.
10. Ebben az összefüggésben a csúcstalálkozó résztvevői elismerik az érintett partnerek európai törekvéseit és Európai Unió melletti döntését, amelyeket a felek a társulási megállapodásokban rögzítettek. A megállapodásoknak köszönhetően fel lehet gyorsítani a partnerek és az EU közötti politikai társulás és gazdasági integráció folyamatát. A csúcstalálkozó résztvevői üdvözlik, hogy az EU támogatást biztosít e megállapodások végrehajtásához. Ezzel összefüggésben – a keleti partnerség inkluzivitásának megőrzése mellett, az érintett partnerek kérésének megfelelően és a társulási megállapodások és a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségek teljes megvalósításának megkönnyítése érdekében – ideje közös megbeszéléseket kezdeni a társulási megállapodásokban és a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségekben részt vevő partnerekkel a társulással összefüggő reformokban elért eredményekről, valamint az azokban rejlő lehetőségekről és kihívásokról.
11. A résztvevők üdvözlik, hogy a csúcstalálkozó alkalmával az Európai Unió és Örményország aláírta a közöttük az átfogó és megerősített partnerségről létrejött megállapodást. Örömmel fogadják továbbá, hogy jól haladnak az Unió és Azerbajdzsán között egy új keretmegállapodásra irányulóan folyamatban lévő tárgyalások. Nagyra értékelik, hogy az EU Belarusszal kapcsolatos, a kritikát is megfogalmazó közeledésen alapuló politikája átfogóbbá vált, többek között az EU–Belarusz koordinációs csoport, az emberi jogi párbeszéd és a kereskedelmi párbeszéd keretein belül is.

12. A csúcstalálkozó résztvevői üdvözlik, hogy az EU az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz teljes körű és célzott használatával – többek között a határokon átnyúló együttműködést segítő programokkal – és más rendelkezésre álló pénzügyi eszközökkel továbbra is támogatja a keleti partnerséget. A partnereinek nyújtott pénzügyi támogatást az EU konkrét reformlépések megtételéhez köti. Az Unió ösztönzőkre épülő megközelítésével (azaz a „többért többet” elvvel) továbbra is a reformok iránt legelkötelezettebb partnerek járnak a legjobban. A külső beruházási terv – mindenekelőtt az Európai Fenntartható Fejlődési Alap létrehozásával – új finanszírozási lehetőségeket kínál, amelyeknek köszönhetően várhatóan hatékonyabban lehet beruházási célra jelentősebb összegeket mozgósítani.
13. A résztvevők várakozással tekintenek a keleti partnerség keretében folytatott kiterjesztett és elmélyített együttműködés dinamizmusának és hatékonyságának további növelése elé, amelynek során a polgárok számára biztosított konkrét előnyökre kell helyezni a hangsúlyt. Emlékeztetnek arra is, hogy e cél eléréséhez az is nagyban hozzájárul, ha a nyilvánosság jobban ismeri az uniós programokat.
14. A csúcstalálkozó résztvevői üdvözlik a 2020-ra elérendő 20 célt, amelyek segítségével átlátható és inkluzív módon lehet kézzelfogható eredményeket elérni, és amelyek meg fogják erősíteni a rezilienciát *[lásd az I. mellékletet]*. Várakozással tekintenek a keleti partnerség módosított multilaterális rendszerében folytatott együttműködés intenzívebbé tétele elé *[lásd a II. mellékletet]*, mivel ez az új rendszer jobban tudja majd segíteni a partnerség keretében kitűzött politikai célok – többek között a partnerek közötti együttműködés – elérését. A partnerek integráltabb, részvételen alapuló, ágazatokon átívelő, eredményorientált megközelítést fognak kialakítani ezzel az együttműködéssel kapcsolatban. A résztvevők hangsúlyozzák a miniszteri találkozók fontos szerepét, mivel ezek sok ágazat területén politikai iránymutatással szolgálnak a szerepvállaláshoz.

15. A csúcstalálkozó résztvevői rámutatnak, hogy a jó kormányzás minden szinten kulcsfontosságú szerepet játszik abban, hogy a polgárok megbízzanak kormányaikban. E tekintetben minden egyéb szakpolitikának is alapját képezik a közigazgatási és az igazságszolgáltatási reformok végrehajtása, valamint a korrupció elleni küzdelem, és ezek a reziliencia megerősítéséhez is nélkülözhetetlenek. Az emberek biztonsága a hatékony, elszámoltatható, átlátható és demokratikus intézményektől is függ, és a résztvevők egyetértenek abban, hogy e biztonság fokozása csökkenteni fogja a társadalom sebezhetőségét. A biztonsági ágazat reformja, az integrált határigazgatás megvalósítása, a szervezett bűnözés, az emberkereskedelem- és csempészs felszámolása, az irreguláris migráció kezelése, a hibrid fenyegetések, a terrorizmus és az erőszakos szélsőségesesség elleni küzdelem – többek között vallásközi és kultúrák közötti párbeszéd révén –, a radikalizálódás megelőzése, a kiberbiztonság fokozása, a kiberbűnözés elleni küzdelem, valamint a katasztrófamegelőzés, a reagálás és a válságkezelés megerősítése ellenállóbbá teszi a partnerországokat a rájuk nehezedő nyomással szemben. A csúcstalálkozó résztvevői megállapították, hogy az érdeklődő partnerországok és a releváns uniós szervek közötti hatékony együttműködés nagyon fontos a fenti kihívások kezelése szempontjából. A csúcstalálkozó résztvevői hangsúlyozzák, hogy – adott esetben – fokozni kell a biztonsággal összefüggő párbeszédet és együttműködést a KBVP területén, és e tekintetben üdvözik a partnerek értékes hozzájárulását az uniós missziókhoz és műveletekhez.

16. A csúcstalálkozó résztvevői szerint a gazdasági és a társadalmi fejlődés, valamint az átalakulási folyamatokhoz nyújtott támogatás jelenti az alapját azoknak a közös törekvéseknek, amelyek az európai szomszédság országainak stabilitását és rezilienciáját célozzák. A robusztus gazdaságpolitikai és szabályozási kereteknek a – többek között az Európai Unió és a nemzetközi pénzügyi szervezetek erőfeszítéseinek kiaknázásával történő – kidolgozása hozzá fog járulni egy olyan környezet megteremtéséhez, amely elősegíti a versenyképes, zöld, digitalizált és az innovációra építő gazdaságok létrejöttét, vonzza a beruházásokat, munkahelyeket teremt, előmozdítja az inkluzív fenntartható fejlődést és az élénkebb kereskedelmet az EU és a partnerországok, illetve az egyes partnerországok között, többek között azt is figyelembe véve, hogy a partnerek fokozottabb erőfeszítéseket tegyenek a meglévő szabadkereskedelmi térségek teljes mértékű kihasználása érdekében. E tekintetben a résztvevők üdvözik a keleti partnerség 2017 októberében, Tallinnban rendezett 4. üzleti fórumán elért eredményeket. Különösen fontos lesz a kis- és középvállalkozások támogatása – egyebek mellett a helyi fizetőeszközben nyújtott hitelhez jutásuk elősegítése révén –, valamint a nagy sebességű széles sávú hálózatokhoz való jobb hozzáférés támogatása és az alacsonyabb barangolási díjak elérése terén való előrelépés a partnerországok között és később esetleg a partnerországok és az EU között. E tekintetben a csúcstalálkozó résztvevői vállalják, hogy együttműködnek a digitális piacok harmonizálásának területén annak érdekében, hogy a digitális egységes piac előnyeiből a partnerországok is részesülhessenek.

17. A konnektivitás jelentőségére tekintettel a résztvevők egyetértének abban, hogy a jobb és biztonságosabb közlekedési kapcsolatok új fejlesztési lehetőségeket fognak teremteni, továbbá szorosabb kommunikációt és kapcsolattartást tesznek lehetővé az Európai Unió és a partnerországok, illetve az egyes partnerországok között. A Grúziával és a Moldovai Köztársasággal kötött, a közös légtér létrehozásáról szóló megállapodás pozitív hatására építve a csúcstalálkozó résztvevői emlékeztetnek arra, hogy fontos lenne a lehető leghamarabb megkötni a közös légtér létrehozásáról szóló megállapodást Ukrajnával, és támogatják, hogy gyorsan lezáruljanak az ilyen megállapodás megkötésére irányuló tárgyalások Azerbajdzsánnal és Örményországgal. Nagy jelentőséget tulajdonítanak a közlekedési összeköttetések intermodalitásának és interoperabilitásának, valamint annak, hogy valamennyi közlekedési módban jobb kapcsolatok jöjjenek létre a TEN-T hálózattal, és üdvözik az EU és a partnerországok közötti, a törzshálózatokra vonatkozó indikatív térképeket meghatározó magas szintű egyetértési megállapodások aláírását. A csúcstalálkozó résztvevői elismerik annak fontosságát, hogy mindenki hozzájuthasson biztonságos, fenntartható, megbízható és megfizethető energiához, és rámutatnak az energiaellátás biztonságának, valamint az energiaforrások, az energiaszolgáltatók és az útvonalak diverzifikálásának jelentőségére, továbbá hangsúlyozzák, hogy ezzel összefüggésben a szolidaritás és az inkluzivitás szellemében kell cselekedni. Üdvözik, hogy a partnerországok aktívan együttműködnek az európai energiaunió létrehozásában. Elkötelezettek amellet, hogy összeköttetésekkel növeljék az energiabiztonságot, valamint hogy fokozzák az energiaforrások fenntartható használatát és ennek keretében növeljék az energiahatékonyságot és a megújuló energia felhasználását, továbbá hogy csökkentsék az energiafüggőséget és erősítsék a rezilienciát. A résztvevők arra is rámutatnak, hogy megfelelően tiszteletben kell tartani a nukleáris biztonságra és a környezetvédelemre vonatkozó, legmagasabb szintű nemzetközi előírásokat.
- A csúcstalálkozó résztvevői hangsúlyozzák, hogy elkötelezettek a zöldebb, hatékonyabb és fenntartható gazdaságok felé történő átmenet, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra és az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló erőfeszítések növelése, valamint a környezeti problémák kezelése iránt. Ezeken a területeken továbbra is kulcsfontosságú a multilaterális megállapodások és az átfogó reformok időben történő végrehajtása.

18. A társadalmakat közelebb viszik egymáshoz az emberek közötti kapcsolatok, amelyeket erősíthetnek többek között az oktatási, az ifjúsági, a kulturális és a tudományos csereprogramok és a mobilitás. A csúcstalálkozó résztvevői üdvözlik a Moldovai Köztársaságra, Grúziára és Ukrajnára vonatkozó vízummentesség hatékony végrehajtását. Várakozással tekintenek az elé, hogy a mobilitás területén – egy biztonságos és megfelelően kezelt környezetben – erősödjön az együttműködés és felgyorsuljon az előrelépés, valamint hogy kellő időben megfontolásra kerüljön az Örményországgal megvalósítandó vízumliberalizációs párbeszéd elindítása. Eerre akkor kerülhet sor, ha biztosítottak a megfelelően kezelt és biztonságos mobilitás feltételei, például a felek közötti vízumkönnyítési és visszafogadási megállapodások tényleges végrehajtása. A résztvevők ugyanígy várakozással tekintenek az elé, hogy valamennyi partnerrel szorosabb együttműködés alakuljon ki az oktatási, kutatási és innovációs rendszerek modernizálása, valamint a minőségi teljesítményük és versenyképességük javítása terén, úgy, hogy mindemellett garantálják a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek által már gyakorolt – az ENSZ és az Európa Tanács egyezményeiben és a kapcsolódó jegyzőkönyvekben lefektetett – jogok tiszteletben tartását, a kisebbségekhez tartozó személyek megkülönböztetésmentességét és a sokféleség tiszteletét, és e rendszerek reformja során teljes mértékben felhasználják az Európa Tanács szerveinek szakértelmét. Különös figyelembe fog részesülni a fiatal nemzedék támogatása és szerepvállalásuk erősítése, aminek szükségességét a keleti partnerség 2017 júniusában Varsóban megrendezett 3. ifjúsági fórumának résztvevői is hangsúlyozták, mégpedig elsősorban készségeik fejlesztése, a közéletben való részvételük, a szolidaritás, a felsőoktatáson belüli mobilitás előmozdítása, foglalkoztathatóságuk javítása és vállalkozói szellemük erősítése tekintetében, amihez az alapot egy átfogó ifjúságpolitikai keret és az EU által benyújtott ifjúságpolitikai intézkedéscsomag fogja képezni.

19. A csúcstalálkozó résztvevői hangsúlyozzák, hogy a jól működő médiakörnyezet és a szólásszabadság fontos szerepet játszik a demokratikus, reziliens és virágzó társadalmakban. Elismerik, hogy a keleti partnerség egész területén jobban kell támogatni a független médiát, a médiában a szakmai színvonal javítását és a médiaműveltség erősítését. Abban is egyetértenek, hogy tovább kell fokozni a stratégiai kommunikációra irányuló erőfeszítéseket, többet kell tenni az EU és a keleti partnerség országai közötti együttműködés nagyobb láthatóságaért, valamint jobban fel kell hívni a nyilvánosság figyelmét a félretájékoztatás jelenségére és le kell leplezni az ilyen félretájékoztatásokat. E tekintetben üdvözlük a keleti partnerség 2017 szeptemberében, Kijevben rendezett 2. médiakonferenciája jelentette hozzájárulást.
20. A csúcstalálkozó résztvevői újólág megerősítik, hogy a keleti partnerség sikere szempontjából a társadalom minden részének inkluzív részvételére szükség van. Elkötelezettek a férfiak és a nők közötti egyenlőség erősítése és a nők társadalmi szerepvállalásának előmozdítása mellett, amint az a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó uniós cselekvési tervben is szerepel. Ahogy azt a keleti partnerség 2017 októberében, Tallinnban megrendezett civil társadalmi konferenciájának résztvevői is hangsúlyozták, e partnerségnek továbbra is nélkülözhetetlen eleme a civil társadalommal – többek között a keleti partnerség civil társadalmi fórumának keretén belül – megvalósított együttműködés, valamint az alulról építkező társadalmi szervezetek és szociális partnerek szélesebb körű bevonása és célzott támogatása. Üdvözlük azt a szerepet, amelyet a helyi és regionális hatóságok a keleti partnerség helyi és regionális önkormányzatainak konferenciáján (CORLEAP) keresztül játszanak a partnerség céljainak elérésében, mégpedig az emberekhez legközelebb álló kormányzati szinten. A csúcstalálkozó résztvevői szorosabb parlamentközi együttműködést, párbeszédet és fokozottabb véleménycserét ösztönöznek az EURONEST Parlamenti Közgyűlésén belül, üdvözölve ezzel összefüggésben, hogy a közgyűlés irodája létrehozta a társulási megállapodásokkal foglalkozó ad hoc munkacsoportot.
21. A csúcstalálkozó résztvevői várakozással tekintenek a keleti partnerség 2019-re tervezett következő csúcstalálkozójára elé, ahol a tervek szerint át fogják majd tekinteni a keleti partnerség céljainak megvalósítását, és irányt szándékoznak nyújtani a keleti partnerség keretében folytatott együttműködés további erősítéséhez.

I. melléklet – 20 cél 2020-ra

A keleti partnerségen belüli szerepvállalásunk középpontjában a polgáraink számára is kézzelfogható eredmények elérése áll. A keleti partnerség 2015-ös rigai csúcstalálkozóján közösen meghatározott négy prioritás mentén 20 kulcsfontosságú területet azonosítottunk, amelyeken 2020-ig meg kell valósítani bizonyos célokat. A konkrét elérendő eredmények kiválasztását közös rezilienciánk erősítésének szükségessége vezérelte.

A 2020-ra elérendő 20 cél a valamennyi érdekelt fél bevonásával kidolgozott munkaeszköznek tekintendő. A keleti partnerségen belüli multilaterális együttműködés egyszerűsített felépítésének köszönhetően eredményorientált, átfogó és szisztematikus módon, közös szerepvállalást és elkötelezettséget, valamint a kétoldalú prioritásokkal való kiegészítő jelleget biztosítva, szorosan és rendszeresen figyelemmel lehet majd kísérni a megállapított célok megvalósulását.

Horizontális célok

1. Az aktív civil társadalom elengedhetetlen a társadalom demokratikus felépítése, a közszféra átlátható kormányzása, a magánszektor fejlődése, az inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés, a környezetvédelem, a szociális innováció, a mobilitás és az emberek közötti kapcsolatok szempontjából. A reformok hajtóerejeként és az elszámoltathatóság élharcosaként a civil társadalom a kormányok nélkülözhetetlen partnere. A társadalmi szervezetek – többek között a szociális partnerek – technikai szakértelmének és irányítási kapacitásainak megerősítése értékesebbé teszi majd a szakpolitikai párbeszédet és az eredményorientált döntéshozatalt a partnerországokban.

2. A nemek közötti egyenlőség és megkülönböztetésmentesség lehetővé fogja tenni a partnerországok számára, hogy a lehető legjobban kiaknázzák a társadalmukban rejlő gazdasági és társadalmi potenciált. A 2016 és 2020 közötti időszakra szóló, a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó uniós cselekvési tervvel, a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezményvel és a megkülönböztetésmentességre vonatkozó elvekkel összhangban tovább fog javulni a partnerországok társadalmának e témákkal kapcsolatos, teljes körű tájékoztatása. Az EU támogatni fogja a vonatkozó jogszabályok hatálybaléptetését és az egyenlőséggel foglalkozó hatékony testületek felállítását és megerősítését. A „Nők az üzleti életben” elnevezésű program jelentősen javítani fogja a női vállalkozók gazdasági kilátásait.
3. A megerősített, egyértelműbb és igényre szabott stratégiai – többek között a keleti stratégiai kommunikációval foglalkozó munkacsoporton keresztül – kommunikációnak köszönhetően a keleti szomszédság polgárai jobban meg fogják érteni az Európai Unió, az uniós polgárok pedig a partnerországok és a keleti partnerség mibenlétét. A médiapluralizmushoz és a média függetlenségéhez a partnerországokban nyújtott támogatás továbbra is javítani fogja az elszámoltathatóságot, valamint a félretájékoztatással szembeni rezilienciát.

Gazdasági fejlődés és piaci lehetőségek

4. A partnerországok kis- és középvállalkozásainak (kkv-k) növekedési potenciálját az EU4Business program, megfelelő nemzeti támogatási programok, valamint a partnerországokbeli kkv-k működési környezetének javítása segít majd kibontakoztatni. A köz- és a magánszféra közötti párbeszéd intézményesítése, az ügyfélorientált vállalkozástámogató szervezetek részére biztosított támogatás, valamint a kereskedelmi és a beruházási tevékenységek keleti szomszédságbeli előmozdításának javítását célzó új regionális gazdaságdiplomáciai hálózat kialakítása további lehetőségeket kínál majd a fenntartható gazdasági növekedés számára.

5. A fenntartható gazdasági fejlődés és átalakulás hatékony megvalósulásának biztosítása érdekében kezelni kell a forráshoz jutás és a pénzügyi infrastruktúrához való hozzáférés területén tapasztalható hiányosságokat. Támogatásban fog részesülni a tőkepiacok elmélyítése és kiszélesítése, többek között a tőkepiaci reformokra vonatkozó kísérleti programok útján. A beruházások elősegítése és az export növelése érdekében ugyancsak támogatásban fognak részesülni a hatékonyan működő hitelnyilvántartások és alternatív finanszírozási források. Ezek a reformok ösztönözni fogják a nemzetközi pénzügyi intézményekkel szoros együttműködésben, helyi pénznemben történő hitelezés növelését.
6. A gazdasági tevékenységek diverzifikálását és a mindenekelőtt a fiatalok közötti egyenlőtlenségek csökkentését célzó uniós programok végrehajtása segíteni fog új munkalehetőségeket teremteni helyi és regionális szinteken. A „Polgármesterek a gazdasági növekedésért” elnevezésű új kezdeményezés segíteni fog abban, hogy a helyi hatóságok előmozdítsák a helyi intelligens gazdaságfejlesztési stratégiák végrehajtását. E célok eléréséhez a regionális fejlesztési projektek végrehajtása is hozzá fog járulni, a mezőgazdaság területén végrehajtott projekteket is beleértve.
7. A polgárok, a közigazgatások és a vállalkozások számára biztosítandó páneurópai online szolgáltatások útjában álló jelenlegi akadályok és korlátok felszámolása érdekében az EU4Digital kezdeményezés keretei között támogatásban fog részesülni a digitális piacok összehangolása a partnerországok körében, illetve a partnerországok és az Unió között is. E tekintetben az együttműködés mindenekelőtt arra irányul majd, hogy segítsük a partnerországokat a nemzeti távközlési szabályozók függetlenségének megerősítésében, a frekvenciafelosztás és a barangolási tarifák harmonizálásában, a széles sávú hálózatok fejlesztésére, a kiberbiztonságra, a digitális innovációra, az interoperábilis e-egészségügyi szolgáltatásokra és a digitális készségekre vonatkozó nemzeti stratégiák végrehajtásában, valamint a határokon átnyúló elektronikus aláírásokra, elektronikus kereskedelemre és digitális közlekedési folyosókra vonatkozó kísérleti projektek megvalósításában.

8. Támogatásban fog részesülni a partnerországok és az Európai Unió közötti, illetve a partnerországok közötti kereskedelem, egyebek mellett a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségnek a három érintett partnerrel, azaz Grúziával, a Moldovai Köztársasággal és Ukrajnával történő megvalósítása révén. Az EU – differenciált módon – minden partnerországgal, így Azerbajdzsánnal, Belarusszal és Örményországgal is folytatni fogja annak közös megvitatását, hogy milyen vonzó és reális lehetőségek kínálóznak a kölcsönös kereskedelem megerősítésére és a beruházások ösztönzésére annak érdekében, hogy azok tükrözzék a közös érdekeket, a beruházásvédelem tekintetében a megreformált beruházáspolitikát, valamint a nemzetközi kereskedelmi szabályokat és a kereskedelmi vonatkozású nemzetközi szabványokat, többek között a szellemi tulajdon területén is, és a gazdaságok korszerűsítéséhez és diverzifikálásához is hozzájáruljanak.

Megerősített intézmények és jó kormányzás

9. A korrupció megelőzésére és leküzdésére, az átláthatóság erősítésére és a pénzmosás elleni küzdelemre irányuló tartós struktúrák kialakításának és továbbfejlesztésének támogatása révén erősödni fognak a jogállamiságra és a korrupció elleni küzdelemre vonatkozó mechanizmusok. Ezzel összefüggésben a vagyonnyilatkozatok és az összeférhetetlenségi nyilatkozatok könnyen kereshető adatbázisokkal rendelkező, hatékony rendszereinek a létrehozását, a politikai pártok finanszírozására vonatkozó, alkalmazandó nemzetközi ajánlások végrehajtását, a korrupcióellenes szervek függetlenségét, a vagyonvisszaszerzésre és a vagyoni eszközök kezelésére vonatkozó jogi keret és mechanizmusok kidolgozását, valamint a pénzügyi nyomozásokra irányuló hatékony eszközök kialakítását célzó lépésekre fog sor kerülni.

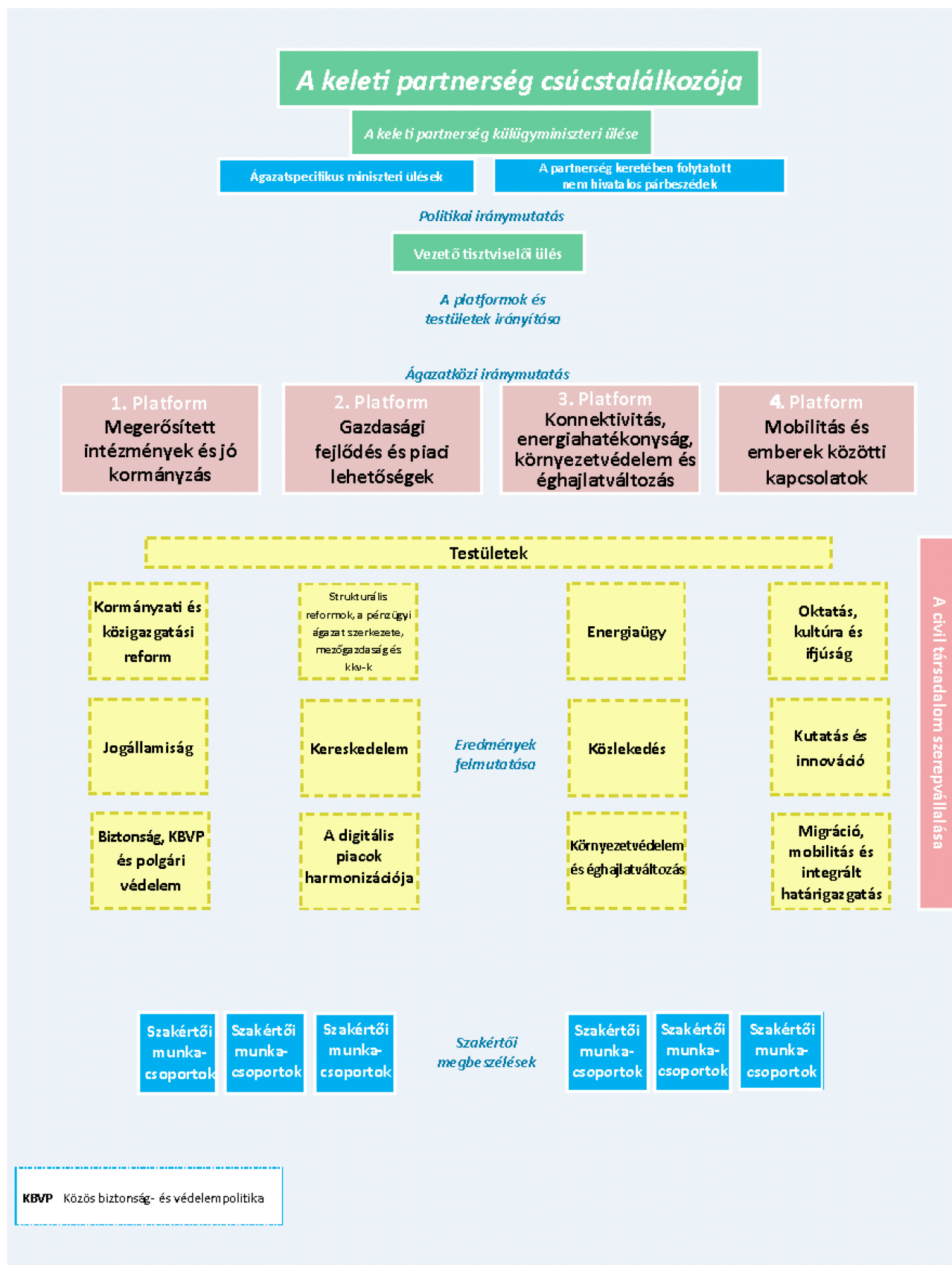
10. Rendkívül fontos lépés lesz az igazságszolgáltatás függetlenségének, pártatlanságának, hatékonyságának és elszámoltathatóságának megerősítésére irányuló, az európai normákkal összhangban álló kulcsfontosságú reformok végrehajtása, amibe az idevágó elektronikus eszközök – mint például az ügyeket előre meghatározott, objektív kritériumok alapján elosztó elektronikus rendszer – kialakítása is beletartozik. Az állami intézményekbe vetett lakossági bizalmat növelni fogják a bírák átlátható és érdemeken alapuló felvételi és előléptetési eljárásait illetően elért eredmények, a dokumentált fegyelmi ügyek, az igazságszolgáltatáshoz való jog érvényesülésének erősítése, az igazságszolgáltatásban dolgozó szakemberek átfogó és hatékony képzése, a polgári és a büntetőügyekben felhalmozódott ügyhátralék jelentős csökkentése, valamint az ítéletek végrehajtásának – az elfogadott mutatókhoz viszonyítva mért – javítása.
11. Alapvető fontosságú lépést jelent majd az idevágó nemzetközi elvekkel összhangban álló közigazgatási reformok végrehajtása, amelyek magas szakmai színvonalú, politikamentes, elszámoltatható és etikus közigazgatások kialakítására irányulnak. Az e téren elért eredményeket a nemzetközi elvekkel összhangban álló, nemzeti szintű stratégiák, a közszolgálat területére vonatkozó jogszabályok javítása, az információkhoz való nyilvános hozzáférés megvalósítása, hozzáférhető és szolgáltatásorientált közigazgatások kialakítása, a költségvetési felügyelet megerősítése és a hivatalos statisztikákra vonatkozó intézményi keret javítása jelenti majd. Sor fog kerülni a köztisztviselőkre vonatkozó „job-shadowing” rendszer lehetőségeinek a feltérképezésére.
12. A biztonság és a katasztrófakockázat-kezelés területén folytatott együttműködés erősítése segíteni fogja a partnereket abban, hogy felkészültebbek legyenek a válságelhárítás és a katasztrófareagálás terén. A többek között a szervezett bűnözés elleni küzdelem célját szolgáló kapacitásépítéshez biztosítandó támogatás révén a partnerek nagyobb ellenálló képességre tesznek majd szert a hibrid fenyegetésekkel szemben, egyebek mellett a kiberbiztonság, valamint a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris kockázatok, illetve a bűnügyi, baleseti vagy természeti eredetű kockázatok terén is. A biztonsági párbeszéd megerősítése és a KBVP területén folytatott gyakorlati együttműködés elmélyítése – amibe a közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) / a közös kül- és biztonságpolitika (KKBP) területén biztosított képzési lehetőségek növelése és a kapacitásépítés erősítése is beletartozik – segíteni fogja a partnerországokat abban, hogy hozzájárulhassanak az EU polgári és katonai misszióihoz és műveleteihez.

13. Egy a transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) 2030-ig történő teljes kiépítésére irányuló indikatív, hosszú távú beruházási cselekvési terv alapján aktív támogatással kell majd segíteni, hogy eredmények szülessenek a TEN-T törzshálózat kiterjesztése terén, amibe az utak, vasútvonalak, kikötők, repülőterek és belvízi utak is beletartoznak. A kiterjesztett törzshálózaton a szükséges összeköttetések kiépítése, a logisztikai láncon belül pedig a szűk keresztmetszetek felszámolása – többek között a meglévő közlekedési hálózatok hatékonyságának javításával – meg fogja könnyíteni a közlekedési kommunikációt, ami pedig segíti a gazdasági kapcsolatokat. A határátlépési eljárások hatékonyságának növelése, valamint az adminisztratív, technikai és egyéb akadályok csökkentése fenntartható és nagyobb volumenű áru fuvarozás kialakulását fogja elősegíteni. A közúti közlekedés biztonságának javítása és a közös légtér létrehozásáról szóló megállapodások terén tett előrelépés tovább fogja erősíteni a közlekedési összeköttetéseket.
14. A gáz- és a villamosenergia-hálózatok partnerországok közötti, illetve a partnerországok és az Európai Unió közötti összekapcsolásának fokozása révén javulni fog az energiaellátás biztonsága. Az EU4Energy kezdeményezés hozzá fog járulni, hogy nagyobb fokú hatékonyság és átláthatóság valósulhasson meg az energiapiacokon. Az Energiaközösségen belül jelenleg is zajló idevágó együttműködés további támogatásban fog részesülni, ami segíteni fogja a keleti partnereket vonatkozó kötelezettségvállalásaik teljesítésében. Ezzel összefüggésben az e területen elért előrehaladást az ukrán gázszállító- és gáztároló-rendszer modernizálása, a stratégiai Déli Gázfolyosó megnyitása és annak Közép-Ázsia irányába történő további meghosszabbítása, az Ungheni és Chişinău közötti, illetve a Hermanowice és Bilce / Volicja közötti gázhálózati összeköttetések megvalósítása, a Grúzia és Örményország közötti villamosenergia-hálózati összeköttetések megerősítése, valamint az ukrán és a moldovai energiarendszereknek az európai hálózatba való potenciális integrálásához alapul szolgáló feltételek megteremtése fogja demonstrálni.

15. A Párizsi Megállapodással összhangban határozott lépésekre kerül majd sor az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens, karbonszegény növekedési pályák követése, az energiahatékonyságnak és a megújuló energia felhasználásának a javítása, valamint az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése érdekében. E lépések közé fog tartozni a fenntartható energiára és az éghajlatváltozás elleni fellépésre irányuló cselekvési tervek végrehajtása a „Polgármesterek Szövetsége” elnevezésű programon keresztül, a kkv-k támogatása a tartós hatékonyság megvalósításában, szinergiák biztosítása az EU4Business, az EU4Energy és az EU4Innovation kezdeményezések között, finanszírozás biztosítása környezetbarát beruházások számára, az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentését célzó nemzeti stratégiák kidolgozásának támogatása, a kibocsátások nyomon követésére, bejelentésére és ellenőrzésére szolgáló nemzeti rendszerek létrehozása, valamint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó nemzeti politikák kidolgozására irányuló további tevékenységek.
16. A vízkészletekkel való gazdálkodás és a határokon átnyúló együttműködés javítása, a környezetvédelmi és éghajlat-politikai céloknak az ágazati politikákba való beépítése, megbízható környezetvédelmi irányítás kialakítása, valamint a környezettel kapcsolatos tudatosság növelése révén erősödni fog a környezetvédelem, valamint az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás. Biztosított lesz a támogatás egy olyan gazdaságra való átálláshoz, amely környezetbarátabb és amelyben jobban érvényesül a körforgás elve. Az e téren végrehajtandó legfontosabb lépések közé tartozik majd a vízgyűjtő-gazdálkodási tervek kidolgozása, a Fekete-tengert fenyegető környezeti kockázatok azonosítása, a stratégiai környezeti vizsgálatokra és hatásvizsgálatokra vonatkozó jogszabályok kidolgozása, a környezeti adatok rendelkezésre állásának javítása, valamint a tengeri biológiai erőforrások fenntartható kiaknázásának előmozdítása.

17. Az EU a mobilitással kapcsolatos előrehaladást a következő módokon fogja előmozdítani: egyrészt nyomon követjük a vízumliberalizációs kritériumok Grúzia, a Moldovai Köztársaság és Ukrajna általi folyamatos teljesítését; másrészt kellő időben megvizsgáljuk annak lehetőségét, hogy – amennyiben a körülmények lehetővé teszik – vízumliberalizációs párbeszédet kezdjünk Azerbajdzsánnal és Örményországgal, feltéve hogy biztosítottak a megfelelően kezelt és biztonságos mobilitás feltételei, így a felek közötti vízumkönnyítési és visszafogadási megállapodások tényleges végrehajtása; harmadrészt pedig vízumkönnyítési megállapodást és visszafogadási megállapodást kötünk Belarusszal. Folytatódni fog a már meglévő mobilitási partnerségek végrehajtásához biztosított támogatás, többek között azzal a céllal, hogy javuljon a migráció kezelése a partnerországokban. Az integrált határigazgatás megvalósítása – amire a partnerországok, illetve a partnerországok és az uniós tagállamok közötti határátkelőhelyek korszerűsített hálózatának kialakítása révén kerül majd sor – a biztonság növelése mellett fogja elősegíteni a mobilitást, és a kereskedelmi forgalom növekedéséhez is hozzá fog járulni.
18. Jelentősen növekedni fognak a fiatalok készségeinek, vállalkozói készségének és foglalkoztathatóságának javítását célzó ráfordítások, mindenekelött az EU által az EU4Youth kezdeményezés keretében benyújtott megerősített ifjúságpolitikai intézkedéscsomagon keresztül, amely új mobilitási programot tartalmaz a fiatalok számára, és amely a fiatalok szerepvállalására vonatkozó ütemtervek formájában célirányos intézkedéseket is magában foglal, kiemelt figyelmet fordítva a vezetés és a mobilitás területére, valamint a formális és a nem formális oktatás színvonalára. A fiatalok és az ifjúságsegítők a korábbinál több mobilitási lehetőséggel élhetnek majd az Erasmus+ program révén. A partnerországok részvétele az Erasmus+, a Kreatív Európa, a COSME és a Horizont 2020 programokban új mobilitási lehetőségeket nyit meg egyetemek, közigazgatási szervek, vállalkozások, szakemberek, kulturális és audiovizuális szolgáltatók, fiatal hallgatók és kutatók előtt, továbbá hozzájárul a kulturális és kreatív ágazatok fejlődéséhez. Adott esetben és amennyiben az indokolt, támogatásban fog részesülni az uniós programok keretében folytatott együttműködés megerősítése.

19. Létre fog jönni a Keleti Partnerség Európai Iskolája. Az uniós tagállamok tevékenységeinek figyelembevételével létrejövő iskola célja az lesz, hogy magas színvonalú oktatást biztosítson a partnerországokból érkező diákok számára, növelje oktatási és foglalkoztatási lehetőségeiket, valamint nyelvi készségeiket, továbbá hogy előmozdítsa az együttműködést, más kultúrák megértését, a toleranciát, az alapvető értékeket, illetve az Európai Unió és annak jobb megismerését, hogy az Unió milyen szerepvállalást folytat a térségben. Meg fog alakulni a partnerországok egyetemeinek hálózata, amely kiemelt figyelmet fordít majd az oktatási kiválóság területére.
20. Az új EU4Innovation kezdeményezésen keresztül elő fogjuk mozdítani a keleti partnerség és az EU kutatási és innovációs rendszereinek integrációját; a cél az, hogy javuljanak a kutatók foglalkoztatási és karrierlehetőségei, a kutatás és az innováció finanszírozása versenyalapon történjék, valamint hogy előmozdítsuk a kutatás és az ipar közötti partnerségeket. Arra fogunk törekedni, hogy a releváns partnerországok a Horizont 2020 keretprogram keretében az egyéni kutatók részére rendelkezésre álló támogatási programok mindegyikét teljeskörűen igénybe vehessék. A partnerországok állami kutatási és innovációs rendszereinek reformja javítani fogja azok teljesítményét és versenyképességét. Az Európa összes nemzeti kutatási és oktatási hálózatát összekapcsoló páneurópai GÉANT-hálózatba történő integrálódás tovább csökkenti majd a digitális szakadékot.
-

Annak érdekében, hogy a csúcstalálkozón meghatározott stratégiai iránymutatás és a miniszteri találkozók megfogalmazott politikai iránymutatás mellett biztosítani lehessen a keleti partnerség új, egyszerűsített struktúrájának hatékonyságát és a keleti partnerség tevékenységeinek összhangját, a fórumok – a keleti partnerség 2015-ös rigai csúcstalálkozóján közösen jóváhagyott négy fő együttműködési területtel összhangban – ágazatközi fórumokká szerveződnek át. A fórumok a jövőben kapcsolódási pontként szolgálnak majd a (részletekbe menő megbeszéléseket lefolytató) testületek és a magas rangú tisztviselők találkozóinak között (mely utóbbiak általános iránymutatással szolgálnak, kiaknázzák a szinergiákat és nyomon követik a teljes folyamatot). A fórumok politikai iránymutatással fogják segíteni a testületek munkáját, és jelentést tesznek a magas rangú tisztviselők találkozóinak számára. A keleti partnerség ezen új struktúrájának gyakorlati megvalósítására inkluzív és eredményorientált folyamat keretében kerül majd sor. E folyamat során az EU és a partnerországok megállapodnak majd egy olyan munkatervről és módszertanról, melynek középpontjában az eredmények – és azon belül is mindenekelőtt a 2020-ra kitűzött 20 cél – elérése áll. A civil társadalom – beleértve adott esetben a szociális partnereket és az üzleti közösséget is – teljes mértékben közre fog működni a megújult folyamatban és a célok teljesítésében.
